

Remiss av Energimarknadsinspektionens rapport "En effektiv bekämpning av marknadsmissbruk på grossistmarknaderna för energi" (KN2025/00134)

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i Energimarknadsinspektionens (Ei) rapport "En effektiv bekämpning av marknadsmissbruk på grossistmarknaderna för energi". Journalistförbundets remissvar begränsas till de delar av rapporten som handlar om förslag till inskränkningar av den grundlagsskyddade offentlighetsprincipen.

Bakgrunden till rapporten är förändringar i EU-förordningen "Remit" (regulation on wholesale energy market integrity and transparency). I förordningen regleras ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergiprodukter. Förändringarna innebär bland annat att vissa överträdelse avkriminaliseras och att Ei får utökade utredningsbefogenheter. Förutom de åtgärder myndigheten kan vidta i dag, kan Ei enligt förslaget även ansöka hos Stockholms tingsrätt för att få genomföra tvingande platsundersökningar, ta del av tele- och datatrafik enligt lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation, samt ansöka om att belägga tillgångar med kvarstad eller att säkra betalning genom betalningssäkring.

För att skydda uppgifter inom ramen för den nya verksamheten föreslås en ny sekretessbestämmelse i 17 kap. 3d § offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Enligt förslaget ska sekretess gälla "för uppgift som hänför sig till utredning hos Energimarknadsinspektionen av överträdelse av artikel 3 eller 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011, om det med hänsyn till syftet med utredningen är av synnerlig vikt att uppgiften inte röjs". I rapporten nämns att sekretessen är tänkt att motsvara förundersökningssekretessen i 18 kap 1 § OSL. Ordalydelsen skiljer

sig dock och det framgår inte i rapporten om det innebär någon skillnad i sak. En viktig skillnad är också att förundersökningssekretessen i normalfallet upphör när åtal väcks. Hur den nya sekretessen hos Ei ska fungera för att möjliggöra motsvarande insyn i Eis fall framgår inte av rapporten, vilket får anses vara en brist. Enligt Journalistförbundet är det viktigt att insynen inte försämrats jämfört med idag om Ei ges de utökade utredningsbefogenheter som Ei föreslår i rapporten.

Mot den bakgrunden avstyrker Journalistförbundet den föreslagna sekretessbestämmelsen.

Journalistförbundet vill avslutningsvis och på ett mer principiellt plan ifrågasätta lämpligheten i den valda metoden för beredning av ärendet. Beredningen bygger på att Ei skrivit en rapport i vilken myndigheten föreslås få långtgående befogenheten. Enligt Journalistförbundet bör den typen av förslag inte beredas av myndigheten själv utan av till exempel departementet inom ramen för en departementspromemoria i syfte att undvika eventuella intressekonflikter.

*Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet*